

viser alle paa een Gang. Og at undervise i Haandgøring er heller ikke noget let Arbejde. De, der have set, hvordan det gaar til, ville vide, at saalænge Undervisningen varer, er der bestandig flere, der skulle have Underretning, saa om et, saa om et andet. Naar jeg har stillet Forslaget her, er det ikke alene, fordi jeg finder, at det er en tarvelig Betaling for dette Arbejde, men ogsaa, fordi man i Forvejen har været vel haard overfor vore Forskolelærerinder med at sætte Lønnen ned.

Det næste Ændringsforslag er Nr. 26, og det omhandler den Bestemmelse, at man for Fremtiden skal kunne paalægge Lærerne og Lærerinderne at gøre Skolerne rene. Nu have vi faaet fritaget Lærerne og Lærerinderne for dette Arbejde, men nu gaa vi tilbage til det igen, og jeg indrømmer, at der maaske kan være Steder, hvor det kan være ret vanskeligt for Kommunen at faa Arbejdet gjort. Jeg er med til at stille Forslag om, at for et enkelt Klasseværelse med Forstue, undertiden Opholdsrum med, skal der betales 100 Kr., naar Renholdelsen skal overgaa til Læreren. Det er ikke for meget, tværtimod, naar man vil se efter hele Landet over, er dette en almindelig Betaling for et saadant Klasseværelse, og jeg gaar ud fra, at den bedste Maade at ordne denne Sag paa er, at man tager en udenforstaaende til at gøre Skolelokalet rent, og at Læreren i Forening med Skolekommissionen fører Tilsyn med, at dette Arbejde bliver gjort forsvarligt. Det er lidt vanskeliggere, naar man lægger det over paa Læreren, og han skal kontrolere sig selv, og Skolekommissionen saa igen skal kontrolere Læreren. Jeg indrømmer, at Forholdene kunne være saaledes, at man visse Steder kommer til at betale vel meget for at faa andre til at gøre Lokalet rent, men jeg synes, man ikke ved det Forslag, der er stillet her under Nr. 25, skulde friste Sogneraadene til igen at lade Lærerne faa Skolernes Renholdelse ved at sætte Betalingen saa lavt, at Kommunen tjener ved at lade Læreren gøre det i Stedet for andre. Og med Hensyn til de 75 Kr. ved jeg, at Kommunen der, hvor jeg selv hører til, straks vilde tjene fra 25 til 50 Kr. paa hvert Lokale. Naar Kommunen for øvrigt har store Udgifter, er Sogneraadet lidt vanskeligt stillet overfor Spørgsmaalet om at tage fremmede Folk til Skolernes Renholdelse, naar man uden det kan tjene 2—3—400 Kr.

Det næste Forslag, jeg skal omtale, er Nr. 40. Her er efter min Mening det

vanskelige Punkt ved hele dette Lovforslag, og jeg kan ikke lade være at sige, at jeg baade i Udvalget og indtil denne Time har haft ret store Betæneligheder ved denne Paragraf. Det er ikke, fordi jeg har noget imod, at der aabnes en Udvej til, at Skoledistriktets Beboere kunne blive af med en uduelig eller ubrugelig Lærer, men Vanskeligheden ligger i at ordne dette Forhold saaledes, at ingen bliver gaaet for nær. Jeg vil ikke gaa saa vidt som det ærede Medlem for Odense (Martin Madsen Halsted), der sagde, at hellere maa der sidde 100 uduelige Lærere i vor Folkeskole, end at man skulde gøre Uret mod i. Men saadan er Forholdet virkelig ikke. Denne Paragraf — det føler jeg mig aldeles overbevist om — vil ikke føre med sig, at man afskediger 100 Lærere om Aaret. Nej, saadan er det ikke, der bliver maaske slet ingen afskediget, det tror jeg, for Forholdene ere sikkert saaledes i vor Folkeskole, at efter disse Bestemmelser vil der ikke blive afskediget nogen Lærer. Det vil ogsaa være mig en tilstrækkelig Trøst. For jeg vil sige, at selv om der skulde sidde en eller anden uduelig Lærer — jeg vil ikke sige hundrede — omkring i vor Folkeskole, vilde jeg hellere have denne uduelige Lærer siddende et eller andet Sted her i Landet end udsætte mig for ved en Paragraf som denne at gøre Fortræd paa nogen som helst Maade. Jeg vilde nødig have, at det i nogen som helst Grad skulde have den Virkning overfor vore Lærere, at de skulde blive mindre selvstændige og mindre personlige. Det blev netop omtalt af Ordføreren her i Dag. Han holder netop paa, at det personlige i Skoleundervisningen ikke skal afleges. Jeg holder ogsaa paa, at der skal være en personlig Undervisning i vor Skole, og den skulle vi gerne fremme og støtte saa godt som muligt. Men jeg har til Slut bøjet mig og ergaaet ind paa at stemme for denne Paragraf, og nu faa vi at se, hvordan det kan gaa, om vi have valgt det rette ved at forme den paa denne Maade. Det tør jeg ikke garantere for. Jeg har, som sagt, ikke kunnet lade være med at sige, at jeg har haft mine Betæneligheder ved denne Paragraf, og at jeg hellere havde set, at den ikke havde været der. Men da hele Udvalget var enigt, mente jeg ogsaa at kunne tiltræde den.

Saa har jeg Lyst til at sige et Par Ord om to andre Forslag, jeg er med til at stille. Det er først Forslaget under Nr. 41. Vi vide, at det er et Ønske, der fremsættes fra mange Sider, at de kirke-